

ПОДНОШЕЊЕ ПРЕДСТАВКЕ ЕВРОПСКОМ СУДУ ЗА ЉУДСКА ПРАВА

1. КАДА СЕ МОЖЕ ПОДНИЈЕТИ ПРЕДСТАВКА СУДУ ЗА ЉУДСКА ПРАВА?

Представка се може поднијети уколико лице сматра да су му лично и директно прекршена права и гаранције наведене у Европској конвенцији о људским правима и њеним Протоколима. Прекршај мора починити држава која је потписница Конвенције.

Конвенција посебно штити:

- право на живот,
- право на правичан поступак у грађанским и кривичним предметима,
- право на поштовање приватног и породичног живота,
- слободу говора,
- слободу мисли, савјести и вјероисповијести,
- право на ефикасан правни лијек,
- право на мирно уживање својине и
- право да бираш и да будеш изабран

Конвенција нарочито забрањује:

- мучење и нехумано или понижавајуће поступање или кажњавање
- произвољно или нелегално притварање,
- дискриминацију у уживању права и слобода наведених у Конвенцији
- протјеривање властитих грађана или забрана уласка истим
- смртну казну и
- колективно протјеривање странаца

2. УСЛОВИ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРЕДСТАВКЕ:

Услови који се претходно морају испунити на домаћим судовима?

- Да би се поднијела представка Европском суду за људска права морају се искористити сви правни лијекове у релевантној држави (то обично значи тужба одговарајућем суду, након чега слиједи жалба, ако је то могуће, и након тога даља жалба вишем суду нпр. Врховном суду ако постоји).
- Није довољно само употребити правни лијек већ се мора и конкретно истаћи повреда пред домаћим судом (што значи повреде права из Конвенције на које се лице жали).

Рок за подношење представке

- Представка Европском суду се подноси у року од шест мјесеци од датума када домаћи суд донесе коначну пресуду (углавном је то пресуда највише судске инстанце). Након тог периода Суд неће прихватити представку.

Услови који се односе лично на подносиоца представке?

- Није неопходно да се буде грађанин неке од држава које су чланице Вијећа/Савјета Европе. Повреде права на које се подносилац жали мора починити једна или више држава која су везане Конвенцијом у оквиру своје «јурисдикције», што обично значи на њеном територију.
- Подносилац представке може бити приватна особа или правна особа нпр. предузеће или удружење.
- Подносилац представке мора бити лично и директно жртва прекршаја на који се жали. Не може се генерално жалити на закон или на неку мјеру, не може се жалити у име других људи (осим ако они нису јасно дефинисали и означили подносиоца као свог представника).

Против кога се може поднијети представка?

- Против једне или више држава које су преузеле обавезе према Конвенцији и које су, по мишљењу подносиоца представке (путем једног или више поступака или пропуста који лично погађају) прекршиле или крше Европску конвенцију о људским правима.
- Мјера или мјере на које се подносилац представке жали морале су бити подузете од стране једног или више јавних органа власти у дотичној држави/државама (нпр. судска или извршна власт).
- Суд не може разматрати жалбене наводе против појединаца или приватних организација као што су трговачке компаније.

3. НАЧИН ПОДНОШЕЊА ПРЕДСТАВКЕ И САДРЖАЈ ПРЕДСТАВКЕ

Шта представка треба да садржи?

- Представка се мора односити на једно или више права наведених у Конвенцији о људским правима. Наводне повреде могу покрити широк дијапазон права као нпр.: мучење и лоше поступање према затвореницима; незаконито притварање; недостаци у парничном или кривичном поступку; дискриминацију у уживању права; права родитеља дјете која су смјештена у институције; поштовање дома и преписке, ограничења у изражавању мишљења или давања или примања информација; слобода учешћа на скуповима или демонстрацијама; истјеривање и екстрадиција; конфискација имовине; и експропријација.

Начин подношења представке

Представка се треба послати Суду у којој се јасно наводе детаљи на шта се жалба односи или тако што се испуни формулар и пошаље на следећу адресу:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex

- Може се писати на једном од службених језика Суда (енглеском или француском) или на службеном језику једне од држава које су ратификовале Конвенцију (укључујући на босанском, српском и хрватском).
- Ако се представка шаље факсом, мора се послати и редовном поштом.
- Не треба се лично ићи у Страсбоург, вашим доласком се неће убрзати разматрање вашег случаја нити ћете добити правни савјет.
- Уред Регистрара од Вас може затражити додатне документе, информације или објашњења везано за вашу представку.
- Чим добијете формулар, морате га пажљиво и читко испунити и затим вратити што је прије могуће.

Формулар мора садржавати слиједеће:

- сажетак чињеница и Ваших жалбених навода;
- навести која су, по Вашем мишљењу, прекршена права гарантована Конвенцијом
- правне лијекове које сте већ искористили
- копије пресуда органа јавних власти донесених у Вашем предмету (ови документи се не враћају тако да треба послати само копије) и
- Ваш потпис као подносиоца представке или потпис Вашег заступника (уколико га имате)
- Уколико не желите да Ваш идентитет буде објелодањен, о томе морате одмах информисати Суд, и навести разлоге због којих то радите. Предсједник Суда ће одлучити да ли постоји оправданост Вашег захтјева за анонимношћу.
- У овој фази поступка није потребно да Вас представља адвокат. Ако, међутим, желите да поднесете представку Суду преко заступника, морате послати пуномоћ којом њега или њу именујете да Вас заступа.

Формулар, пуномоћ и додатна упутства за попуњавање поднеска можете преузети на

<http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/forms/srp&c>